

Jan Booij

"Interculturalisatie is midden in de samenleving gaan staan."

Functie: directeur adviesbureau
Leeftijd: 48

Wie bewondert u het meest op het gebied van de interculturele geestelijke gezondheidszorg?

Ronald May, vanwege zijn drive, zijn kennis van zaken, zijn niet aflatende inzet en zijn mooie, effectieve woede die altijd even tijd nodig heeft om op temperatuur te komen. En, by the way: Ronald is en was ook belangrijk in de interculturele ouderenzorg.

Wat zou u als minister van Volksgezondheid als eerste veranderen op het gebied van interculturele zorgverlening?

Als ik minister Klink was zou ik mij expliciet uitspreken over het belang van interculturalisatie binnen de gezondheidszorg. Ik zou op alle mogelijke manieren, zowel binnen als buiten het ministerie, duidelijk maken hoe belangrijk dit is voor cliënten en medewerkers. Ik zou interculturalisatie laten opnemen in alle toetsingsinstrumenten, keurmerken, etc. en meenemen als belangrijk onderwerp bij bezoeken van de inspectie van de gezondheidszorg. Daarnaast zou ik ervoor zorgen dat het een vanzelfsprekend onderdeel wordt op alle opleidingen in de gezondheidszorg.

Bovenal is interculturalisatie echter een vraag die elke organisatie en elke medewerker aan zichzelf zou moeten stellen. Als je de vraag zelf beantwoordt, ontstaat direct besef van het belang. Als ik minister was zou ik daarom het eigen ministerie van VWS, organen als IGZ en landelijke organen die direct worden ondersteund zichzelf een spiegel laten voorhouden: zijn wij cultuurgevoelig en zijn wij op alle aspecten verbonden met de samenleving die wij ten dienste staan? En zo niet, wat is er voor nodig om dat wél te worden? De bal rolt tenslotte het beste van boven de berg af.

Hoe bent u in de interculturele geestelijke gezondheidszorg terecht gekomen?

Ik ben niet expliciet actief in de interculturele geestelijke gezondheidszorg, wel erbij betrokken. De afgelopen decennia was ik vooral actief in de ouderenzorg als directeur van verschillende zorginstellingen, waaronder jarenlang verpleeghuis De Schildershoek en de verzorgingshuizen Om & Bij en Rivierenbuurt, allen in het centrum van Den Haag. Daarnaast was ik begin deze eeuw initiatiefnemer en oprichter van het Platform Interculturalisatie Ouderenzorg (PIO) en initiatiefnemer en voorzitter van European Network on Intercultural Elderly Care (ENIEC), opgericht op 2 maart van dit jaar in Kopenhagen.

Op dit moment ben ik werkzaam als interim-directeur [LPR](#), belangenorganisatie cliënten GGZ en van de stichting [Voorall](#). De wereld van de belangenbehartiging is ook helaas nog vooral een witte wereld, met witte onderwerpen en witte instrumenten, waar interculturalisatie geen belangrijk thema is, maar slechts aan de zijlijn aandacht krijgt. Tijd dat daarin verandering komt! Juist vanuit het perspectief van de diversiteit aan cliënten in de gezondheidszorg.

Wat zijn uw ambities in uw huidige werk?

Mijn ambitie is om als adviesbureau goed en effectief te zijn en organisaties duidelijk te maken dat interculturalisatie een essentiële bijdrage biedt aan een effectieve bedrijfsvoering. Zowel aan het welzijn van cliënten als aan de kwaliteit van de medewerkers. Dat het proces van interculturalisatie je als organisatie bij de essentie van de dienstverlening brengt. Mijn overtuiging is dat overal de gewenste deskundigheid direct voorhanden is, namelijk bij de (potentiële) cliënten, de eigen medewerkers en in de wijken.

Voor een bedrijf als Albert Heijn bijvoorbeeld, is wel of niet interculturaliseren geen vraag. Het is één op één met de organisatie verbonden: met het assortiment, de onderlinge communicatie, de personeelssamenstelling, stijlen van leidinggeven, marketing, etc. En uiteindelijk met de omzet en de winst. Interculturalisatie is midden in de samenleving gaan staan.

Wat waardeert u het meeste in uw werk?

Mijn vrijheid en de ervaring om overal zulke diverse en mooie mensen tegen te komen. Mensen die grote vergezichten kunnen schilderen, mensen die kunnen verhalen van vroeger en van elders, maar bovenal mensen die dagelijks kunnen genieten van wat vaak onterecht 'kleine dingen' worden genoemd.

Waar ziet u in uw werk tegenop?

Een bepaalde spanning daargelaten, zie ik niet echt tegen dingen op. Ik heb respect voor bijna iedereen, voor wie mensen zijn en wat ze kunnen, maar ik ben 'no more impressed'.

Welke ervaring in uw werk maakte de meeste indruk op u?

Het feit dat, als je oprecht en intensief in contact bent met de mensen met wie en waarvoor je werkt, je altijd gezamenlijk tot een gedeelde oplossing komt. Dit is een ervaring die altijd weer terugkomt.

Wat waarderen uw allochtone cliënten het meeste in u?

Men waardeert dat ik makkelijk bereikbaar ben. Dat ik zichtbaar, hoorbaar én met plezier aanwezig ben. Ik heb opvattingen over zaken en breng visie, kennis en de praktijk van alle dag bij elkaar. En ik dans met iedereen. Surinaamse medewerkers vertelden me vaak dat ik een 'zwart hart' heb, en ook al weet ik niet goed wat dat betekent, het voelde altijd weer als een compliment.

Vindt u dat u genoeg verdient voor het werk dat u doet?

Ja.

Hoe intercultureel bent u in uw privé-leven?

Ik ben geboren op een Zuid-Hollands eiland en ik woon in Den Haag. Mijn ouders, echtgenote en kinderen komen allemaal uit dezelfde provincie. We hebben vrienden vanuit veel culturen, zowel hier in Nederland als in andere landen en continenten, van Flakkee tot Taiwan. En met al die vrienden zeilen we graag op onze Hollandse platbodem met 's avonds wat kokkels, een glaasje grappa en uitzicht op de gorzen. Zakelijk zijn we als bureau ook actief in China en hebben we daar goede contacten in de ouderenzorg en GGZ.

Welk boek of welke film raadt u aan?

'[Stille Sneeuwval](#)' van Junichiro Tanizaki. Zo'n mooi boek van deze Japanse schrijver over de vier zussen Tsuruko, Sachiko, Yukiko en Taeko. De film die ik aanraad is 'Le Fabuleux Destin d'Amélie Poulain', de enige film die ik altijd opnieuw kan zien omdat hij me vrolijk maakt en zo knap is gemaakt. Bekijk de [trailer](#).

Hoe gek bent u zelf?

Mijn gekte is goed op orde. Toch ben ik net weer wijs genoeg om te attenderen op mijn [website](#). En ik wil graag van de gelegenheid gebruik maken om alle medewerkers van Mikado te feliciteren met de nieuwe toekomst en de nieuw ontwikkelde site.